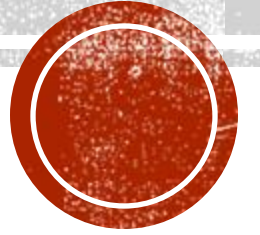

संस्कृत

आनन्द शिक्षा महाविद्यालयः आनन्द

- नाम - डॉ पिनाकिन याज्ञिक
वर्ष - २०२४-२५
विषयः - शास्त्रीय संस्कृत

विभाग - १

- अष्टमकक्षायां नवमकक्षायां च अभ्यासक्रम विद्यमानानि सुभाषितानि ध्यानपूर्वकं सृण्वन्तु चिंतनम् च कुर्वन्तु ।

सुभाषितानि

(१) पुस्तकेषु हि या विद्या परहस्तेषु यद् धनम्।
कार्यकाले समुत्पन्ने न सा विद्या न तद् धनम्॥

: पुस्तकमां रहेलुं ज्ञान अने बीजाना हाथमां
रहेलुं पोतानुं धन समय आवे त्यारे आपणा काममां आवता नथी.

(२) वृक्षः फलान्वितः भाति वृक्षं धूनयते कपिः
वृक्षेण वार्यते तापः जलं वृक्षाय दीयते।
वृक्षात् पतन्ति पर्णानि वृक्षस्य प्रसरो महान्
वृक्षे खगाः निकूजन्ति वृक्ष धन्योऽसि भूतले ॥

अनुवादः इजोथी लयेलुं वृक्ष शोले छे वृक्षने वांढरो हलावे छे
वृक्ष वडे गरमी दूर थाय छे वृक्ष माटे पाणी अपाय छे
वृक्षमांथी पांढडा पडे छे वृक्षनो विस्तार मोटो छे
वृक्ष उपर पंजीओ कलरव करे छे हे वृक्ष तुं धरती पर धन्य छे.

न कश्चित् कस्यचिन्मित्रं न कश्चित् कस्यचिद् रिपुः।

व्यवहारेण जायन्ते मित्राणि रिपवस्तथा ॥ ३ ॥

अनुवाद-कोઈ કોઈનું શત્રુ નથી કોઈ કોઈનું મિત્ર નથી
વ્યવહાર વડે જ મિત્રો અને શત્રુઓ બને છે.

पिबन्ति नद्यः स्वयमेव नाम्भः स्वयं न खादन्ति फलानि वृक्षाः।

नादन्ति सस्यं खलु वारिवाहाः परोपकाराय सतां विभूतयः ॥ ४ ॥

નથી,

નદીઓ પોતે પોતાનું પાણી પીતી નથી વૃક્ષો પોતે જ પોતાના ફળો ખાતા

વાદળો ખરેખર પોતે ઉગાડેલું ધાન્ય ખાતા નથી,

સજ્જનોની સંપત્તિ પરોપકાર માટે હોય છે.

- ગઙ્ગા સિન્ધુ સરસ્વતી ચ યમુના ગોદાવરી નર્મદા
- કાવેરી સરયૂ મહેન્દ્રતનયા ચર્મણ્વતી વેદિકા।
- ક્ષિપ્રા વેત્રવતી મહાસુરનદી ય્યાતા ચ યા ગણ્ડકી

પૂર્ણાઃ પૂર્ણજલૈઃ સમુદ્રસહિતાઃ કુર્વન્તુ મે મઙ્ગલમ્ ॥ ૫ ॥

અનુવાદઃ ગંગાસંદુ સરસ્વતી યમુના ગોદાવરી નર્મદા

કાવેરી સરયુ મહાનદી ઉચ્ચ સમતલ ભૂમિ પરનારી

અને પ્રખ્યાત ગંડકી નદી આ બધી ભરપૂર

પાણીથી પૂર્ણ નદીઓ સમુદ્ર સાથે ભળીને મારું કલ્યાણ કરો

ઘૃષ્ટં ઘૃષ્ટં પુનરપિ પુનઃ ચન્દનં ચારુગન્ધં

છિન્નં છિન્નં પુનરપિ પુનઃ સ્વાદુ ચૈવેક્ષુદણ્ડમ્ ।

દગ્ધં દગ્ધં પુનરપિ પુનઃ કાઞ્ચનં કાન્તવર્ણં

ન પ્રાણાન્તે પ્રકૃતિવિકૃતિર્જાયતે સજ્જનાનામ્

અનુવાદઃ વારંવાર ઘસાતા છતાં ચંદન મધુર સુગંધવાળું

બને છે ફરી ફરીને કાપવા છતાં શેરડીનો સ્વાદિષ્ટ હોય છે

ફરી ફરીને તપાવા છતાં કોઈ ફેરફાર આવતો નથી.

